

Kurland – historisch gewachsene Vielfalt der Sprachen, Religionen und Traditionen

Programmplanung der Studententagung Kurland/Riga 23.07.- 01.08.2026

23. Juli / Donnerstag

Anreise nach Riga individuell, Hotel Radisson Blu Latvija, Riga

24. Juli / Freitag

Riga, Jelgava, Liepāja

- Begegnung mit Vertretern der Deutschen Botschaft (angefragt)
- Fahrt nach Jelgava: Universität für Biowissenschaften und Technologien Lettlands (in der ehemaligen Residenz des Kurländischen Herzogs), Präsentation: Akademische Ausbildung in Lettland, Vorstellung der Universität, <https://www.lbtu.lv/lv>
- Unterwegs (wenn es die Zeit erlaubt): „Airites” – Oskars Kalpaks Museum und Gedenkstätte“. Es geht um lettische Militärgeschichte, Widerstand in der Sowjetzeit und Lettland in NATO heute.

Hotel AMRITA, Liepāja

25. Juli / Samstag

Liepāja, Rucava, Pape, Liepāja

- Liepāja – Spurensuche mit dem Stadtführer und Geschichtsvermittler Bruno Rancis: Deutsche, lettische, russische, polnische und jüdische Einflüsse und Spuren in Liebau/ Liepāja.
- Naturpark Pape: Naturschutz in Lettland durch die in Pape realisierten Projekte. Wanderung zu Wildpferden. <https://www.pdf-pape.lv/en/>
- Kulturraum Rucava (seit 2018 auf der Liste der Immateriellen Kulturerbe Lettlands): Hof „Zvanītāji“ (Handwerk, Gesang, Gastronomie), <https://nematerialakultura.lv/en/Elementi/rucavas-tradicionala-kulturtelpa-2018/>
Der traditionelle Anna-Tag 2026 am 25. Juli im ethnographischen Hof „Vītolnieki“ <http://brivdabasmuzejs.lv/muzejs/zvejnieka-zemnieka-seta-vitolnieki/>

26. Juli / Sonntag

Liepāja, Jūrkalne, Alsunga, Basi, Liepāja

- Kulturraum der Suiten (seit 2009 auf der Liste des immateriellen Kulturerbes der UNESCO) <https://ich.unesco.org/en/USL/suiti-cultural-space-00314>
Der Tag wird gemeinsam mit der Vorstandsvorsitzenden der Stiftung für das Kulturerbe der Suiten Frau Māra Rozentāle geplant: Landschaft und Traditionen in allen drei von Suiten bewohnten Gemeinden: Jūrkalne, Alsunga, Gudinieki (Busfahrt) <https://suitunovads.lv/kas-ir-suiti/novadu-karte/>

Vortrag und Präsentation zur Geschichte und die gegenwärtigen Aktualitäten der Suiten, Präsentation der Volkstrachten und der Volksmusik, Verkostung von Spezialitäten der Suiten.

- 12:00 Uhr: Gelegenheit zum gemeinsamen Gottesdienstbesuch mit den katholischen Suiten in der St.-Michael-Kirche von Alsunga.
- Teilnahme am traditionellen ANNA-Tag in Basi.

27 Juli / Montag

Liepāja, Grobiņa, Kalvene, Aizpute, Kuldīga

- Liepāja – Vorstellung des Projektes „Liepaja – Kulturhauptstad Europas 2027“ Präsentation der Stiftung „Nodibinājums Liepāja 2027“.
<https://liepaja2027.lv/en/news/>
- Grobiņa – kleiner Rundgang zur Ruine der Ordensburg.
- Kalvene – Besuch in der Grundschule von Kalvene (Kalvenes pamatskola). Treffen mit der Schulleiterin Skaidrīte Segliņa: Ausbildung in Lettland, Vorteile, Herausforderungen und Probleme der ländlichen Schulen.
https://www.facebook.com/kalvene.pamatskola.9/?locale=lv_LV
Die Schule bietet vier staatlich anerkannte Ausbildungsprogramme an: Grundausbildungsprogramm (9 Jahre), Vorschulbildung, Spezialisiertes Grundausbildungsprogramm für Schüler mit geistiger Behinderung (9 Jahre), Spezialisiertes Grundausbildungsprogramm für Schüler mit Lernbehinderungen (10 Jahre). Im Schuljahr 2025/2026 arbeiten hier 16 Pädagogen mit 86 Schülern. Die Grundschule Kalvene befindet sich im ehemaligen Rittergut Tels Paddern,
<https://sites.google.com/site/eduardvonkeyserling/paddern>
https://www.redzet.lv/info/T%C4%81%C5%A1u-Padures_pils
- Aizpute - wenn Zeit bleibt: Neues Schloss (Heimatmuseum) und historischer Stadtkern von Aizpute, „Auf den Spuren von Harro von Hirschheydt“.
https://de.wikipedia.org/wiki/Harro_von_Hirschheydt

Hotel Jēkaba sēta, Kuldīga

28. Juli / Dienstag

Kuldīga → Ventspils

- Kuldīga – Spurensuche in Kuldīga/Goldingen, Besuch bei den Dominikanerinnen, Präsentation der sozialen Projekte.
- unterwegs nach Ventspils: Piltene, Ugale, Pope.
- Ventspils

Hotels in Ventspils: Jūras Brīze und Raibie Logi

29. Juli / Mittwoch

Ventspils, Mazirbe, Kolka, Jūrmala, Rīga

- Ventspils – Präsentation des Freihafens. Referentin: Inga Leviņa, stellvertretende Leiterin der Abteilung für Entwicklung und Marketing, anschließend Fahrt durch das Industriegebiet des Freihafens. <https://www.portofventspils.lv/de>
- Kulturräum der Liven (seit 2018 auf der Liste der Immateriellen Kulturerbe Lettlands) <https://nematerialakultura.lv/en/Elementi/libiesu-kulturtelpa-2018/>
Die Kultur der Liven ist auch im Kulturkanon Lettlands eingetragen.
<https://kulturaskanons.lv/de/par-kanonu-2/>
<https://kulturaskanons.lv/de/archive/libiesu-kultura/>
Die Union der Liven (Līvõd Īt), gegründet 1923 in Mazirbe, vereint heute die Liven in Mazirbe, Kolka, Ventspils und Riga. Referentin: Teiksmā Pobuse, Leiterin der Gruppe Mazirbe (Līvõd Īt). Institut der Liven bei der Universität Lettlands

<https://www.livonian.lv/en/home/>

Seit 1992 findet in Mazirbe die Sommerschule für Kinder und Jugendliche statt, die die livische Sprache lernen und das Erbe des livischen Volkes bewahren möchten. Wir versuchen diese Aktivitäten kurz mitzuerleben.

Besuch und Verkostung einer der Fischräuchereien.

- Via Kolka und an der Küste entlang bis Jurmala und Riga, Kolka ist der nördlichste Punkt der Region Kurland an der markanten Landspitze „Kolkas rags“, wo sich die Ostsee und der Rigaer Meerbusen treffen.

Hotel Radisson Blu Latvija, Riga

30. Juli / Donnerstag

- Riga – das Erbe der Deutschbalten. Vom Hotel via Altstadt bis zur Nationalbibliothek.
- Nationalbibliothek – Geschichte, Architektur, Aufgaben und Ziele. Präsentation: Dr. phil. Beata Paškevica, Riga
- Präsentation: Das Zusammenleben unterschiedlicher ethnischen, religiösen und sozialen Gruppen in der so genannten Moskauer Vorstadt von Riga, Dr. art. Nadežda Pazuhina, Riga.
- Gespräch mit Journalisten aus den russischsprachigen Medien.
- Haus Mentzendorff – Präsentation mit Nora Rutka, Geschäftsführerin vom DOMUS RIGENSIS, <http://domus-rigensis.eu/>

31. Juli / Freitag

- Riga – Treffen mit der Geschäftsführerin der Jüdischen Gesellschaft Gita Umanovska, <https://jews.lv/en/riga-jewish-community/>
- Jugendstilstraßen – das Zuhause der Erfolgreichen
- Tramfahrt zur Moskauer Vorstadt, Rundgang in der Moskauer-Vorstadt wo einst Altgläubigen und Juden zu Hause waren.
- Busfahrt nach Mežaparks, Villenviertel Kaiserwald. Einst die Welt der Deutschbalten, heute befindet sich hier die Residenz der deutschen Botschafterin
- Weiterfahrt zum Gelände der Gesangsfeste, Besuch des Gesangsfestraums <https://dziesmusvetkutelpa.lv/>
- Abschlussabend/Evaluation in der Altstadt von Riga.

01. August / Samstag

Abreisetag

Wer Interesse hat, an der Studientagung

teilzunehmen melde sich bitte per E-Mail: w.nitschke@adalbertuswerk.de

Kurlandia – historycznie bogata różnorodność języków, religii i tradycji

Plan programu wizyty studyjnej w Kurlandii/Rydze, 23.07. – 1.08.2026 r.

23 lipca / czwartek

(indywidualny) Przyjazd do Rygi, hotel w Rydze

24 lipca / piątek

Riga, Jelgava, Liepāja

- Spotkanie z przedstawicielami Ambasady Niemiec (wysłano zapytanie)
- Wyjazd do Jelgawy/Jelgava: Łotewski Uniwersytet Nauk Przyrodniczych i Technologii (w dawnej rezydencji księcia Kurlandii), prezentacja: Edukacja akademicka na Łotwie, prezentacja uniwersytetu, <https://www.lbtu.lv/lv>
- Po drodze (jeśli czas pozwoli): „Airites” – Muzeum i Pomnik Oskara Kalpaksa. Wystawa koncentruje się na łotewskiej historii wojskowej, ruchu oporu w czasach sowieckich oraz obecnym członkostwie Łotwy w NATO.

Hotel AMRITA, Lipawa / Liepāja

25 lipca / sobota

Lipawa, Ruczawa, Pape, Lipawa / Liepāja, Rucava, Pape, Liepāja

- Lipawa – Śladami przeszłości z przewodnikiem miejskim i znawcą historii Brunonem Rancisem: Niemieckie, łotewskie, rosyjskie, polskie i żydowskie wpływy i ślady w Lipawie.
- Park Przyrody Pape: Ochrona przyrody na Łotwie poprzez projekty realizowane w Pape. Spacer do dzikich koni. <https://www.pdf-pape.lv/en/>
- Przestrzeń Kulturowa Rucava (wpisana na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego Łotwy od 2018 r.): Zagroda Zvanītāji (rękodzieło, śpiew, gastronomia), <https://nematerialakultura.lv/en/Elementi/rucavas-tradicionala-kulturtelpa-2018/>
- Tradycyjne Święto Anny 2026, 25 lipca w Zagrodzie Etnograficznej Vītoliņi <http://brivdabasmuzejs.lv/muzejs/zvejnieka-zemnieka-seta-vitolnieki/>

26 lipca / niedziela

Lipawa/Liepāja, Jurkalne, Alsunga, Basi, Lipawa.

- Przestrzeń Kulturowa Suit (na Liście Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO od 2009 r.) <https://ich.unesco.org/en/USL/suiti-cultural-space-00314>
Oprowadzanie przez Mārę Rozentāle, Przewodniczącą Zarządu Fundacji Dziedzictwa Kulturowego Suitów: Krajobraz i tradycje we wszystkich trzech społecznościach Suiti: Jūrkalne, Alsunga i Gudinieki (wycieczka autokarem) <https://suitunovads.lv/kas-ir-suiti/novadu-karte/>
Wykład i prezentacja na temat historii i aktualnych wydarzeń Suitów, prezentacja strojów ludowych i muzyki ludowej oraz degustacja.
- 12:00: Możliwość uczestnictwa we wspólnym nabożeństwie z Suitami Katolickimi w kościele św. Michała w Alsunga.
- Udział w tradycyjnych obchodach Dnia Św. Anny w Basi.

27 lipca / poniedziałek

Lipawa/Liepāja, Grobina, Kalvene, Aizpute, Kuldīga.

- Lipawa – Prezentacja projektu „Liepāja – Europejska Stolica Kultury 2027” przez Fundację „Nodibinājums Liepāja 2027”. <https://liepaja2027.lv/en/news/>
- Grobiņa – Krótka wycieczka po ruinach zamku krzyżackiego.
- Kalvene – Wizyta w Szkole Podstawowej Kalvene (Kalvenes pamatskola).
Spotkanie z dyrektorką Skaidrīte Segliņa: Edukacja na Łotwie, zalety, wyzwania i problemy szkół wiejskich.
https://www.facebook.com/kalvene.pamatskola.9/?locale=lv_LV
Szkoła oferuje cztery akredytowane przez państwo programy edukacyjne: Program Edukacji Podstawowej (9 lat), Edukacja Przedszkolna, Specjalistyczny Program Edukacji Podstawowej dla Uczniów z Niepełnosprawnością Intelleksualną (9 lat), Specjalistyczny Program Edukacji Podstawowej dla Uczniów z Niepełnosprawnością Intelleksualną (10 lat). W roku szkolnym 2025/2026 z 86 uczniami pracuje 16 nauczycieli.

Szkoła Podstawowa Kalvene mieści się w dawnym dworze Tels Paddern,

<https://sites.google.com/site/eduardvonkeyserling/paddern>

https://www.redzet.lv/info/T%C4%81%C5%A1u-Padures_pils

- Aizpute – jeśli czas pozwoli: Nowy Zamek (lokalne muzeum historyczne) i historyczne centrum Aizpute, „Śladami Harro von Hirschheydta”.

https://de.wikipedia.org/wiki/Harro_von_Hirschheydt

Hotel Jēkaba sēta, Kuldīga

28 lipca / wtorek

Kuldīga, Ventspils

- Kuldīga – Śladami przeszłości w Kuldīga, wizyta u sióstr dominikanek, prezentacja projektów społecznych.
- W drodze do Ventspils: Piltene, Ugale, Pope.
- Windawa / Ventspils

Hotele w Ventspils: Jūras Brīze i Raibie Logi

29 lipca / środa

Ventspils, Mazirbe, Kolka, Jurmala, Ryga.

- Windawa / Ventspils – Prezentacja Wolnego Portu. Prelegent: Inga Leviņa, Zastępca Kierownika Działu Rozwoju i Marketingu, następnie zwiedzanie strefy przemysłowej Wolnego Portu. <https://www.portofventspils.lv/en>
- Przestrzeń Kulturowa Liwów (wpisana na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego Łotwy od 2018 r.) <https://nematerialakultura.lv/en/Elementi/libiesu-kulturtelpa-2018/>
Kultura Liwów jest również wpisana do Kanonu Kultury Łotwy.
<https://kulturaskanons.lv/en/par-kanonu-2/>
<https://kulturaskanons.lv/en/archive/libiesu-kultura/>
Unia Liwów (Līvōd Īt), założona w 1923 roku w Mazirbe, zrzesza Liwów z Mazirbe, Kolki, Windawy i Rygi. Prelegent: Teiksmā Pobuse, Kierownik Grupy Mazirbe (Līvōd Īt), Instytut Liwski Uniwersytetu Łotewskiego
<https://www.livonian.lv/en/home/>
Od 1992 roku Mazirbe organizuje letnią szkołę dla dzieci i młodzieży, którzy chcą nauczyć się języka liwskiego i zachować dziedzictwo ludu liwskiego. Krótko zapoznamy się z tymi zajęciami.
Wizyta i degustacja w jednej z wędzarni ryb.
- Przez Kolkę i wzdłuż wybrzeża do Jurmali i Rygi. Kolka to najdalej na północ wysunięty punkt Kurlandii, położony na charakterystycznym cyplu „Kolkas rags”, gdzie Morze Bałtyckie spotyka się z Zatoką Ryską.

Hotel Radisson Blu Latvija, Ryga

30 lipca / czwartek

- Ryga – Dziedzictwo Niemców bałtyckich. Start w hotelu przez Stare Miasto do Biblioteki Narodowej.
- Biblioteka Narodowa – Historia, architektura, zadania i cele. Prezentacja: dr Beata Paškevica, Ryga
- Prezentacja: Współistnienie różnych grup etnicznych, religijnych i społecznych w ryskiej dzielnicy moskiewskiej, dr Nadežda Pazuhina, Ryga.
- Dyskusja z dziennikarzami mediów rosyjskojęzycznych.
- Dom Mentzendorffa – Prezentacja z Norą Rutką, dyrektor zarządzającą DOMUS RIGENSIS, <http://domus-rigensis.eu/>

31 lipca / piątek

- Ryga – Spotkanie z dyrektorem zarządzającym Towarzystwa Żydowskiego, Gitą Umanowską, <https://jews.lv/en/riga-jewish-community/>
- Secesyjne ulice – siedziba ludzi sukcesu
- Przejazd tramwajem na Moskiewskie Przedmieście, piesza wycieczka po Moskiewskim Przedmieściu, do niegdysiejszej dzielnicy staroobrzędowców i Żydów.
- Wycieczka autobusowa do Mežaparks, dzielnicy willowej Kaiserwald. Kiedyś świat Niemców bałtyckich, dziś rezydencja ambasadora Niemiec.
- Przejazd na teren Festiwalu Piosenki, wizyta Hali Festiwalowej <https://dziesmusvekutelpa.lv/>
- Wspólny wieczór pożegnalny/ewaluacja na Starym Mieście w Rydze.

1 sierpnia / sobota

Zakończenie programu

Zainteresowanych prosimy o zgłoszenia na adres mailowy: w.nitschke@adalbertuswerk.de